

[Himmelstrup.]

de rettigheder til livs, som tjenestemændene har fået i kraft af den særlige lovgivning, der handler om tjenestemændenes forhold til staten, og navnlig tjenestemandenslovens §§ 17 og 18. Der er ingen, der vil disse rettigheder til livs, og det har derfor været noget af opgaven at indpasse dette nye led i det allerede bestående kontrolsystem på en sådan måde, at ingens berettigede interesser blev gået for nær. I det store og hele tror jeg, det er lykkedes gennem de ændringsforslag, der er stillet af den højtærede justitsminister, og som er tiltrådt af hele udvalget, at foretage denne indpasning på en tilfredsstillende måde. Jeg tror også, tjenestemændene og deres organisationer vil være tilfredse med de ændringer, der er foretaget — de bør i hvert tilfælde være det.

På den anden side vil jeg gerne fremhæve, at flere af disse bestemmelser, som nu er kommet positivt til udtryk gennem de stillede ændringsforslag, og som nu indgår i selve loven, ville efter min mening en forstandig ombudsmand af sig selv have praktiseret i sit forhold til tjenestemændene og tjenestemandensorganisationerne under forvaltningen af det embede, som bliver ham betroet.

Vi har allerede under sagens første behandling talt om dommernes embedsførelse. Denne deler sig jo i en judicial og en administrativ, og efter det oprindelige forslag var det meningen, at den administrative del af dommernes embedsførelse skulle falde ind under ombudsmandens virksomhedsområde.

Det første ændringsforslag, til § 1, går ud på, at dommernes embedsførelse i det hele skal falde udenfor ombudsmandens virksomhed. Det viste sig under forhandlingerne i udvalget, at der kunne være visse vanskeligheder med hensyn til grænsedragningen imellem, hvad der var administrativ og hvad der var judicial virksomhed, og at det første i hvert tilfælde var et meget beskedent område; der var også tvivl med hensyn til andre spørgsmål, og resultatet af denne forhandling i udvalget er altså blevet, at dommernes hele embedsførelse falder udenfor ombudsmandens virksomhed.

Det næste betydende ændringsforslag er det, der er stillet til § 5, stk. 1, hvorefter ordene „herunder tilsidesættelse af de tjenestens vedrørende love, anordninger, instrukser og andre bestemmelser“ udgår. Dette

behøver i og for sig ikke at være noget betydningsfuldt, men det er det på en måde i den her foreliggende sammenhæng, fordi dette, at man lader disse ord udgå, i virkeligheden berører det også i udvalget meget diskutererede spørgsmål om omfanget af det retsgrundlag, hvorpå ombudsmanden skal træffe sine afgørelser. Meningen med den her foreliggende ændring — sådan som det i og for sig også var meningen efter den oprindelige redaktion — er jo den, at ombudsmandens opgave skal være at fastslå, hvad der er rigtig lovfortolkning, og hvad der er rigtig brug af det frie skøn. Det er det, der slås fast; det er det, der har været udgangspunktet for de bestemmelser, som findes i § 5, stk. 1. Men udvalget har altså ment, at når dette var tilfældet, ville det i og for sig være urigtigt og i alle tilfælde overflødigt kun at nævne den ene del af dette samlede retsgrundlag, og derfor foreslår man altså, at disse ord udgår.

Ifølge ændringsforslag nr. 4 til § 5 udgår stk. 2 af denne paragraf. Det drejer sig om det tilsyn, som det efter det oprindelige forslag var pålagt ombudsmanden at føre med de personer, der er under frihedsberøvelse. Dette er et spørgsmål, som står i meget nær forbindelse med § 72 i forfatningsforslaget, hvor det jo er bestemt, at rigsdagen skal føre tilsyn med de personer, der er under frihedsberøvelse, og så har rigsdagen ment allerede nu ved gennemførelsen af dette lovforslag at ville lægge dette tilsyn over til rigsdagens ombudsmand.

Det er fremhævet i forfatningsudkastet i forbindelse med § 72, at der skal føres en række forhandlinger om den nærmere udformning af og gennemførelsen af bestemmelserne i grundlovsforslaget, og udvalget har ment, at det ville være rigtigt at fritage ombudsmanden for dette tilsyn, i alt fald på det nuværende tidspunkt, og at afvente de overvejelser, som nødvendigvis må komme med hensyn til, hvorledes bestemmelserne i grundlovens § 72, navnlig stk. 6 og stk. 7 om rigsdagens tilsyn med de pågældende, endeligt skal udformes.

Endvidere er der i betænkningen stillet nogle forslag til ændringer i det oprindelige lovforslags §§ 6 og 7. Det er ændringsforslag, der tager sigte på at bringe forholdet til tjenestemændene og deres organisationer i rigtig og forstående orden, og jeg kan godt